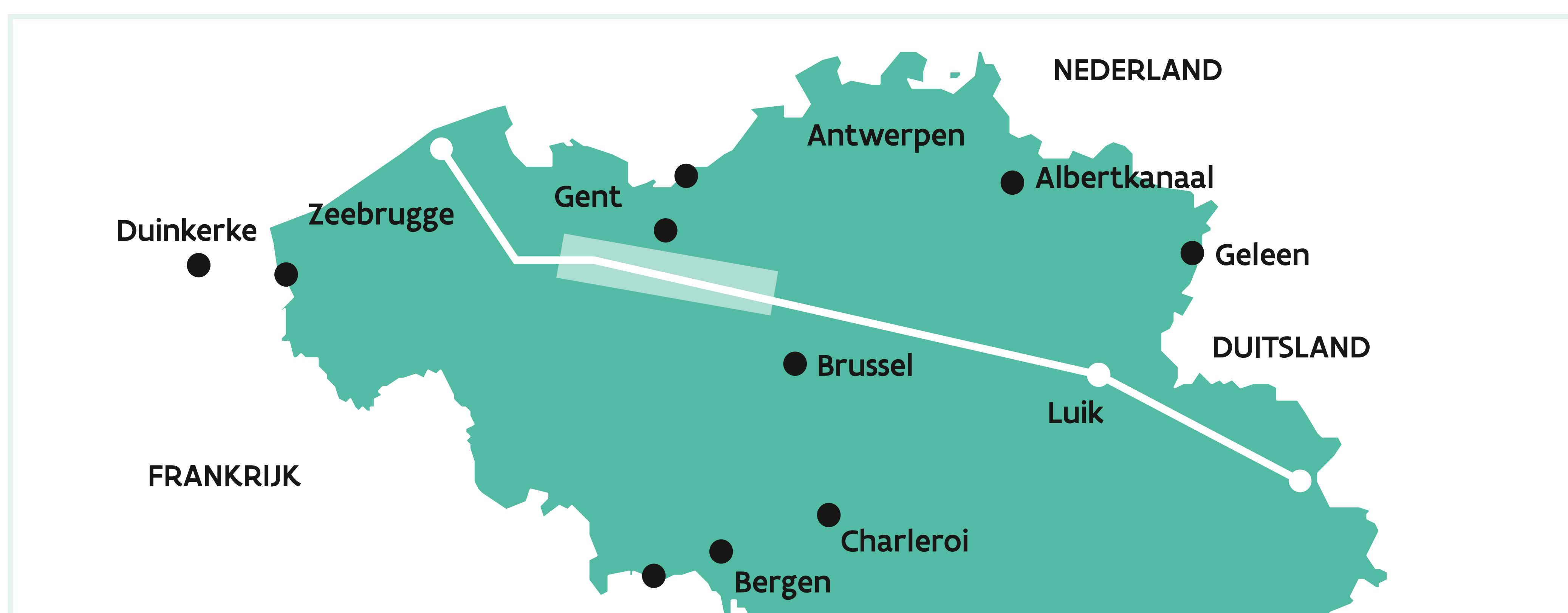

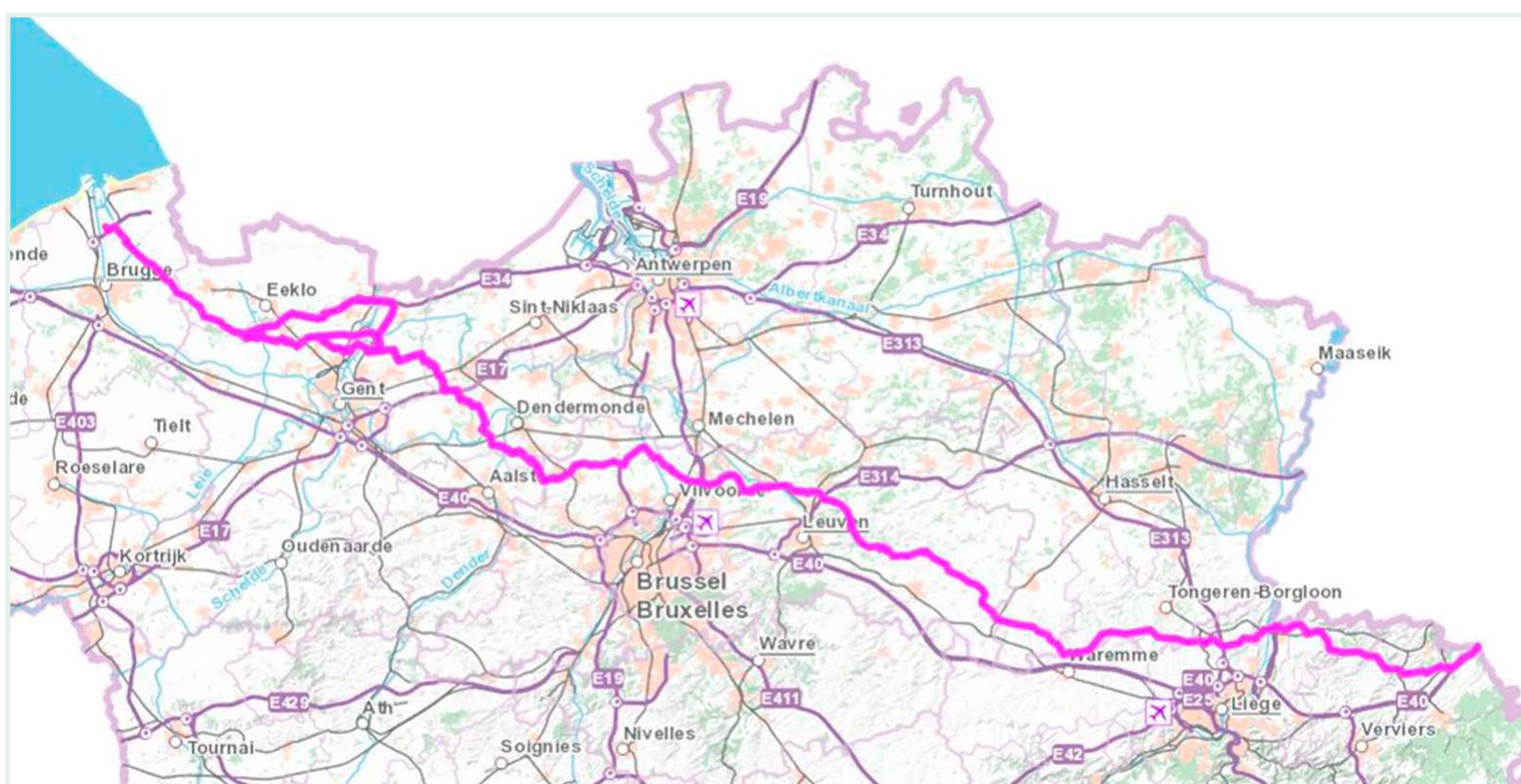

Aanleiding

De Vlaamse Regering wil de missing link in het netwerk van ondergrondse leidingen tussen Opwijk en Lievegem wegwerken. De leidingstrook maakt nieuwe ondergrondse transportleidingen mogelijk en is een eerste stap voor een toekomstige CO₂-leiding van Fluxys c-grid als onderdeel van de verbinding tussen de Duitse grens en Zeebrugge. Het CO₂-vervoersnet is nodig voor de energietransitie en klimaatneutraliteit.

Missing link in CO₂-dense netwerk in Vlaanderen

Project voor een CO₂-dense leiding Eynatten - Zeebrugge

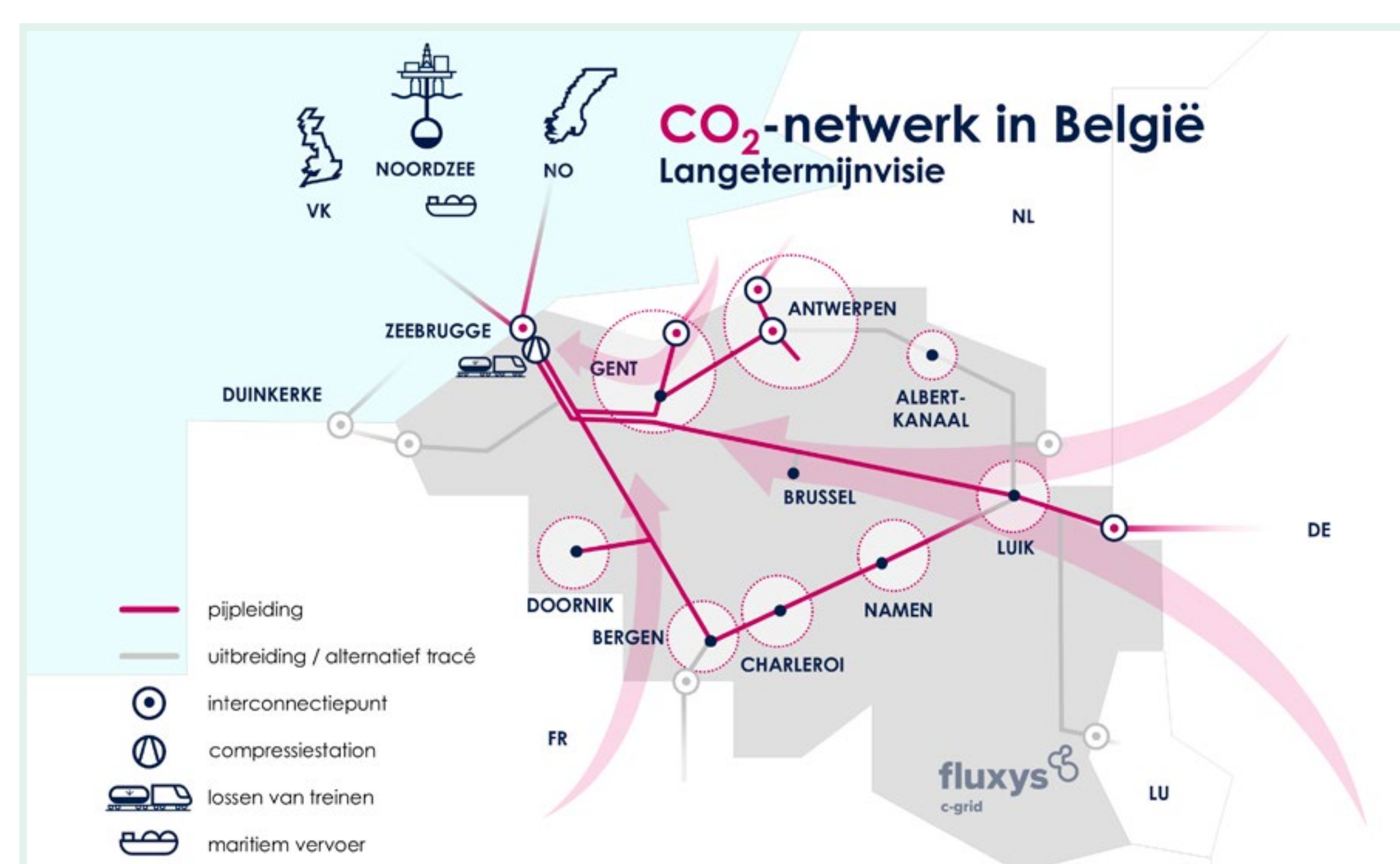

CO₂-vervoersnet om de industrie te helpen klimaatneutraal worden

Fluxys c-grid bereidt de aanleg van een CO₂-vervoersnet voor om de industrie te helpen klimaatneutraal te worden.

In sommige sectoren zoals bijvoorbeeld de cement- en kalkindustrie komen namelijk onvermijdbaar belangrijke hoeveelheden CO₂ vrij. Niet door de energie die ze gebruiken, daar zijn vaak alternatieven voor. Wel door de **chemische reacties tijdens het productieproces** zelf. **CO₂-afvang** is voor die sectoren de enige optie om hun activiteit en werkgelegenheid duurzaam voort te zetten. Voor industriële processen die hoge temperaturen vereisen is CO₂-afvang een oplossing als bijvoorbeeld elektriciteit geen of een moeilijk alternatief biedt.

Met de infrastructuur om afgevangen CO₂ weg te voeren biedt Fluxys c-grid de industrie een uitweg om de **CO₂ naar veilige opslagplaatsen in de Noordzee te brengen of naar bedrijven die CO₂ hergebruiken als grondstof.**

Fluxys c-grid is in Vlaanderen en Wallonië in 2025 door de overheden aangesteld als de beheerder van het CO₂-vervoersnet. Het bedrijf is een samenwerking tussen Fluxys Belgium, Pipelink (een samenwerking tussen Port of Antwerp-Bruges en North Sea Port), Socofe (het investeringsbedrijf voor de energietransitie van de gemeenten in Wallonië) en de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij SFPIM.

Waarom een Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan?

Het GRUP vormt een juridisch-planologische basis voor bijkomende ondergrondse pijpleidingen tussen Opwijk en Lievegem.

Om de realisatie van deze plandoelstelling mogelijk te maken, moet **de bestemming van de percelen gewijzigd worden**. Dat gebeurt via een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of GRUP. Daarna is ook een omgevingsvergunning nodig.

Het GRUP legt bestemmingen vast op perceelsniveau en koppelt daar voorwaarden aan via de **stedenbouwkundige voorschriften**. Het GRUP is in overeenstemming met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het Beleidsplan Vlaanderen dat in opmaak is en vormt de juridische basis voor latere vergunningsaanvragen.

Wie maakt het GRUP op?

Het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid, in nauwe samenwerking met:

- initiatiefnemer Fluxys c-grid
- het planbegeleidingsteam
- het omgevingsmanagement

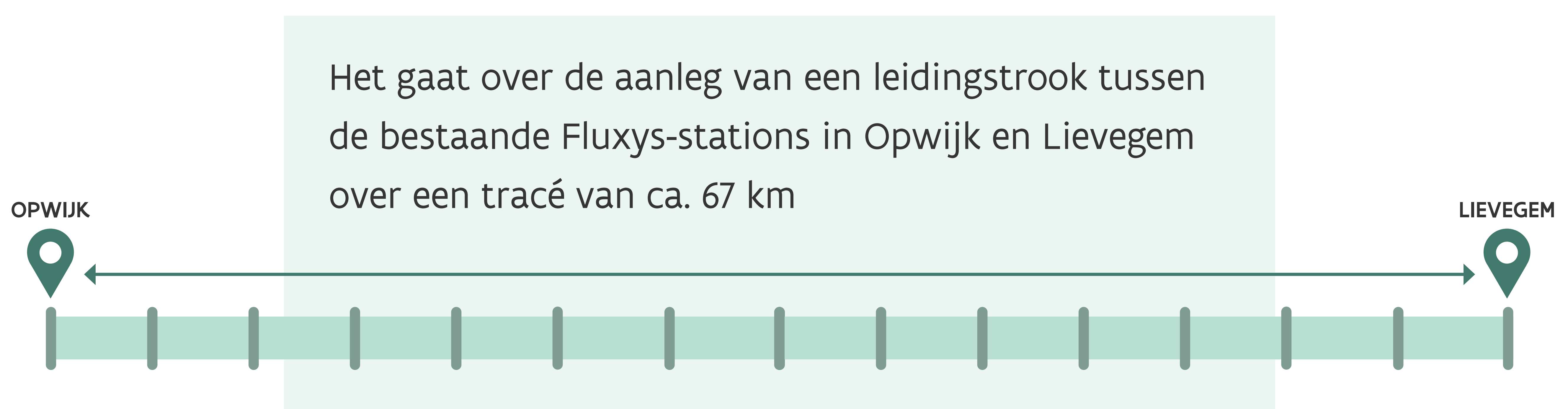
De Vlaamse Regering neemt de goedkeuringsbeslissingen over het GRUP (startnota, ontwerp en definitief GRUP).

Plandoelstelling

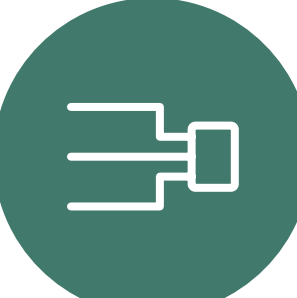
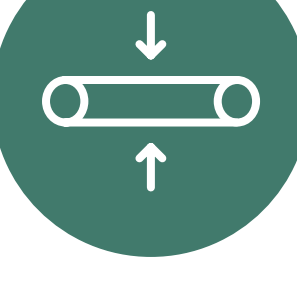
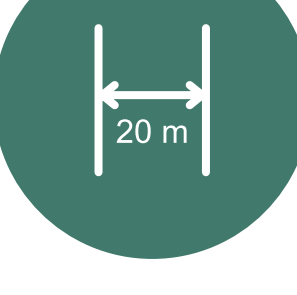
De doelstelling van het plan is het op korte termijn verschaffen van een juridisch-planologische basis voor de aanleg van één of meerdere ondergrondse pijpleidingen met aanhorigheden op de verbinding tussen Opwijk en Lievegem als een onderdeel van het Europees leidingennetwerk. Aanhorigheden zijn knooppunten, afsluiters of toegangen voor het onderhoud of beheer van de leiding.

Concreet wordt voorzien in de aanduiding van een leidingstrook tussen de bestaande Fluxys stations in Opwijk en in Lievegem die maximaal gebundeld wordt met de bestaande leidingen. In functie van de aan te leggen CO₂-dense-leiding en om ruimte te reserveren voor een bijkomende leiding wordt uitgegaan van een leidingstrook van 20 meter breed. Deze leidingstrook wordt aansluitend bij de bestaande aardgasleidingen gesitueerd met het oog op een duurzaam en efficiënt ruimtegebruik door infrastructuurbundeling. Er wordt gestreefd naar een zo beperkt mogelijke ruimte-inname voor de leidingstrook. Dit door de optimale bundeling met bestaande leidingen en het beperken van de lengte en breedte van de leidingstrook.

Uitgangspunten voor tracé en aanleg

- Voor de aanduiding wordt uitgegaan van het **typevoorschrift leidingstrook**
- **Meervoudig ruimtegebruik:** na aanleg blijft het gebruik van de ruimte op het maaiveld mogelijk
- **Maximale bundeling** met bestaande leidingeninfrastructuur en stations
- **Zuinig ruimtegebruik** en zoveel mogelijk rechtlijnige tracédelen
- De leidingstrook wordt ongeveer **20 meter breed**. Plaatselijk kan de breedte worden aangepast
- Aanleg in open sleuf als uitgangspunt. Uitzonderingen:
 - bij grote **milieueffecten** kan een sleufloze techniek (gestuurde boring of persing) verplicht worden als milderende maatregel
 - **hoofdwegen en belangrijke waterlopen** worden sleufloos gekruist.
- De tijdelijke **werkstrook** wordt op maximaal circa 20 meter aan weerszijden van de leidingstrook geraamd

Bestaande leidingen worden niet verplaatst.

Studiegebied GRUP

De startnota bevat het studiegebied GRUP waarbinnen het onderzoek naar het tracé en de mogelijke effecten gebeurt. Het studiegebied GRUP wordt in het verdere proces verfijnd op basis van het onderzoek. Voor de effectbeoordeling is het studiegebied ruimer en omvat het minimaal de leidingstrook en de werfstrook.

Het studiegebied loopt over het **grondgebied van 11 gemeenten**:

- Opwijk
- Aalst
- Lebbeke
- Dendermonde
- Berlare
- Zele
- Lokeren
- Lochristi
- Gent
- Evergem
- Lievegem

Het tracé wordt aangelegd tussen de bestaande Fluxys-stations in Opwijk en Lievegem via het station van Desteldonk.

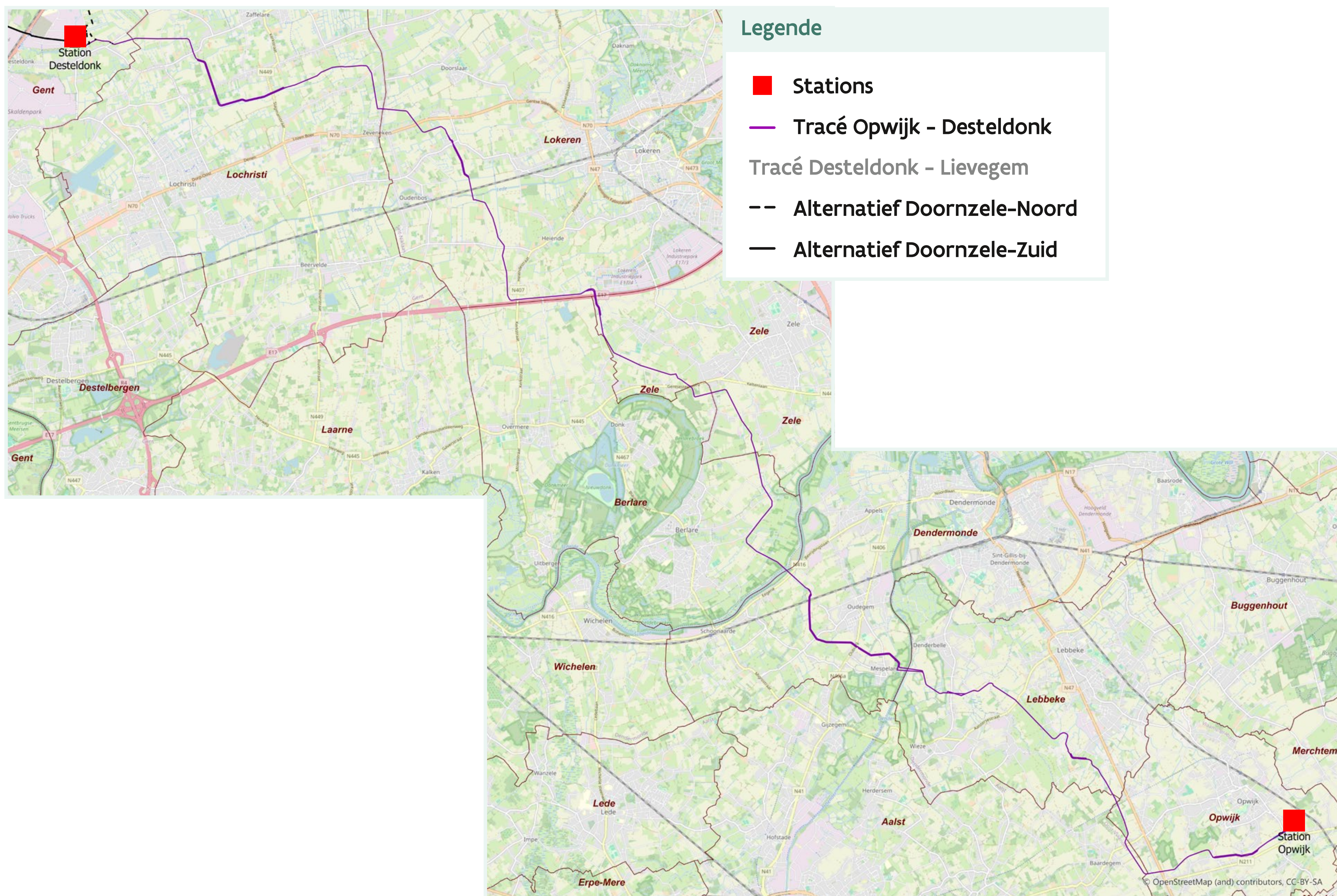

Te onderzoeken tracéalternatieven

Tracé Opwijk – Desteldonk

- Het grootste deel van het traject, tussen Opwijk en Desteldonk, loopt **hoofdzakelijk evenwijdig met twee bestaande aardgasleidingen** Zeebrugge – Eynatten, vak Zomergem – Opwijk
- **Startpunt** is het bestaande **station in Opwijk**
- Doorkruist Opwijk, Aalst, Lebbeke, Dendermonde, Berlare, Zele, Lokeren, Lochristi en Gent over een **tracé van 44,2 km**.
- **Eindpunt** is het bestaande **station in Desteldonk**

Te onderzoeken tracéalternatieven

Tracé Desteldonk – Lievegem

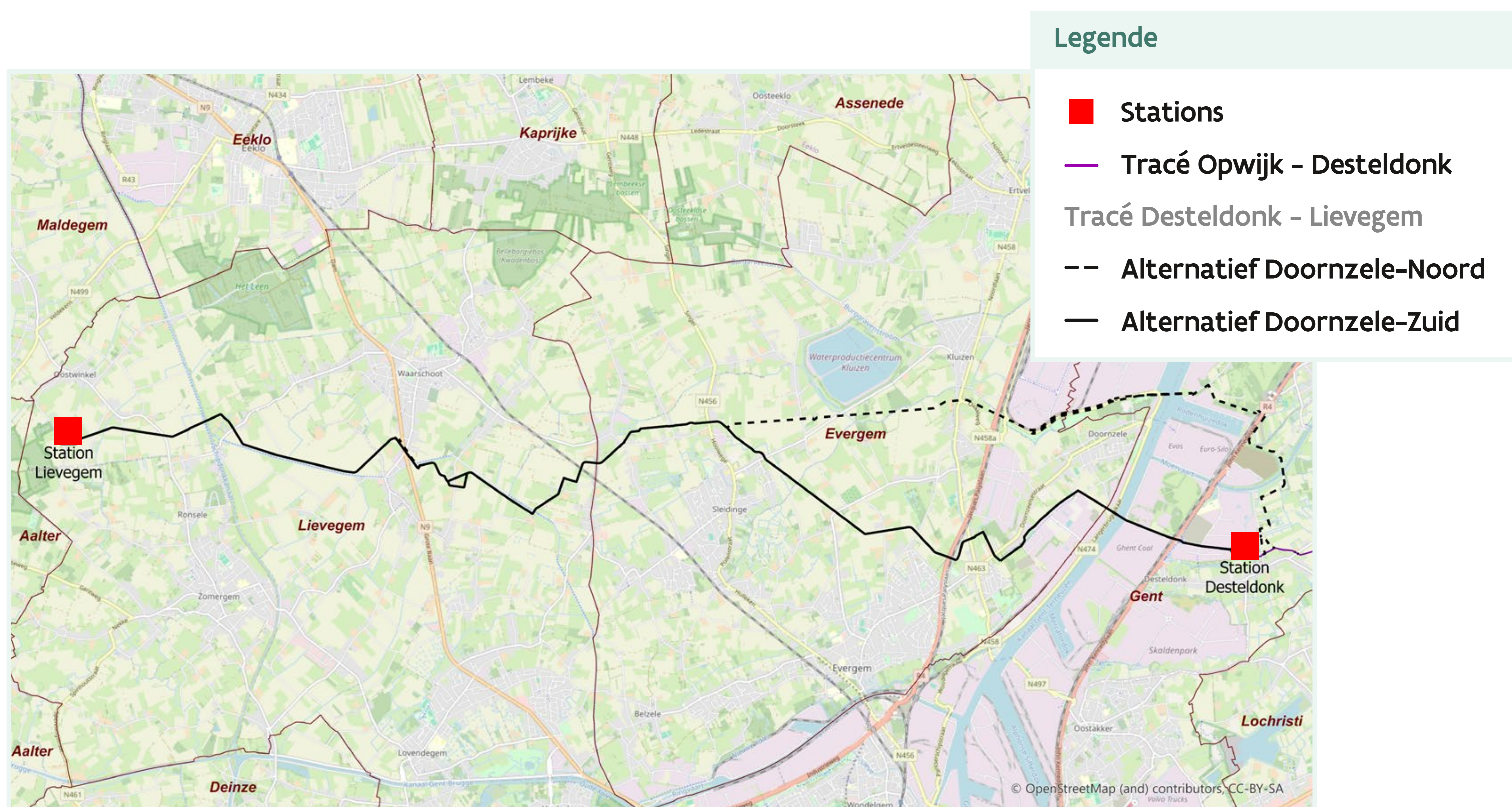
Tussen het bestaande station in Desteldonk (Gent) en het bestaande station in Zomergem (Lievegem) worden twee tracéalternatieven onderzocht:

DOORNZELE-NOORD

- ca. 26,3 km
- via Gent, Evergem en Lievegem, ten noorden van Doornzele onder het zeekanaal

DOORNZELE-ZUID

- ca. 23,4 km
- via Gent, Evergem en Lievegem, ten zuiden van Doornzele onder het zeekanaal

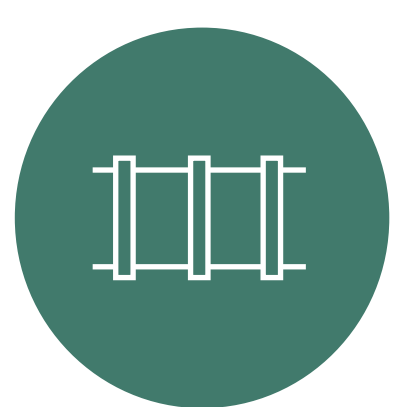

Deze alternatieven en andere redelijke alternatieven, aangebracht tijdens de publieke raadpleging, worden verder onderzocht. In het ontwerp-GRUP wordt een keuze gemaakt en wordt één alternatief aangeduid.

Bestemming en ruimtegebruik

De leidingstrook wordt als overdruk aangeduid in dit GRUP. De bestemming in de grondkleur blijft dus behouden.

De overdruk maakt de **aanleg, het functioneren en de aanpassing** van ondergrondse transportleidingen en aanhorigheden mogelijk.

De **bestaande bestemming blijft gelden**, voor zover de aanleg, exploitatie en wijzigingen van de leidingen en aanhorigheden niet in het gedrang worden gebracht.

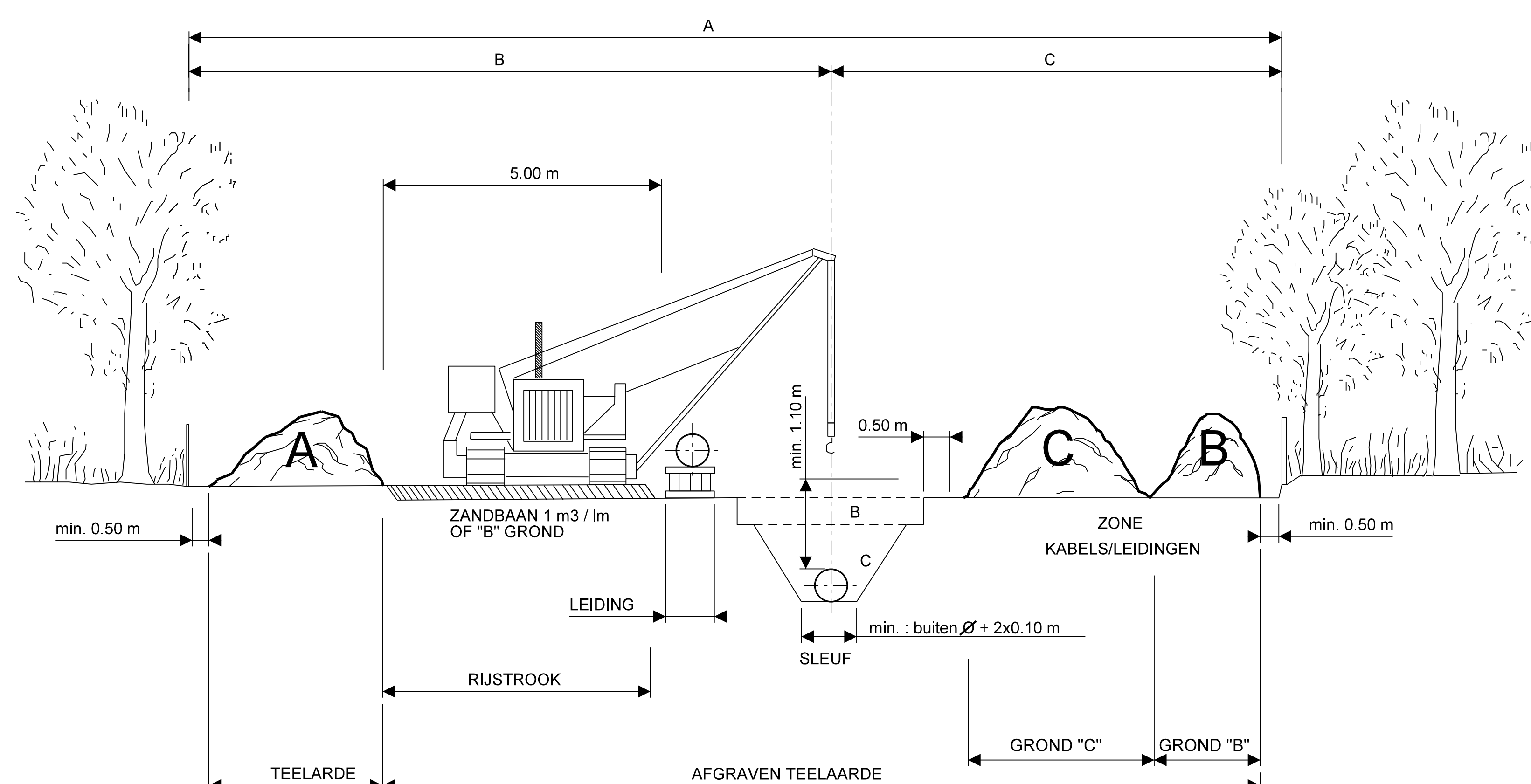

Na de aanleg kan het **gebruik van de gronden boven de leiding** in principe worden hervat, voor zover de leiding niet in het gedrang komt. Gebouwen en opgaande bomen boven de leiding zijn niet mogelijk binnen de voorbehouden zone.

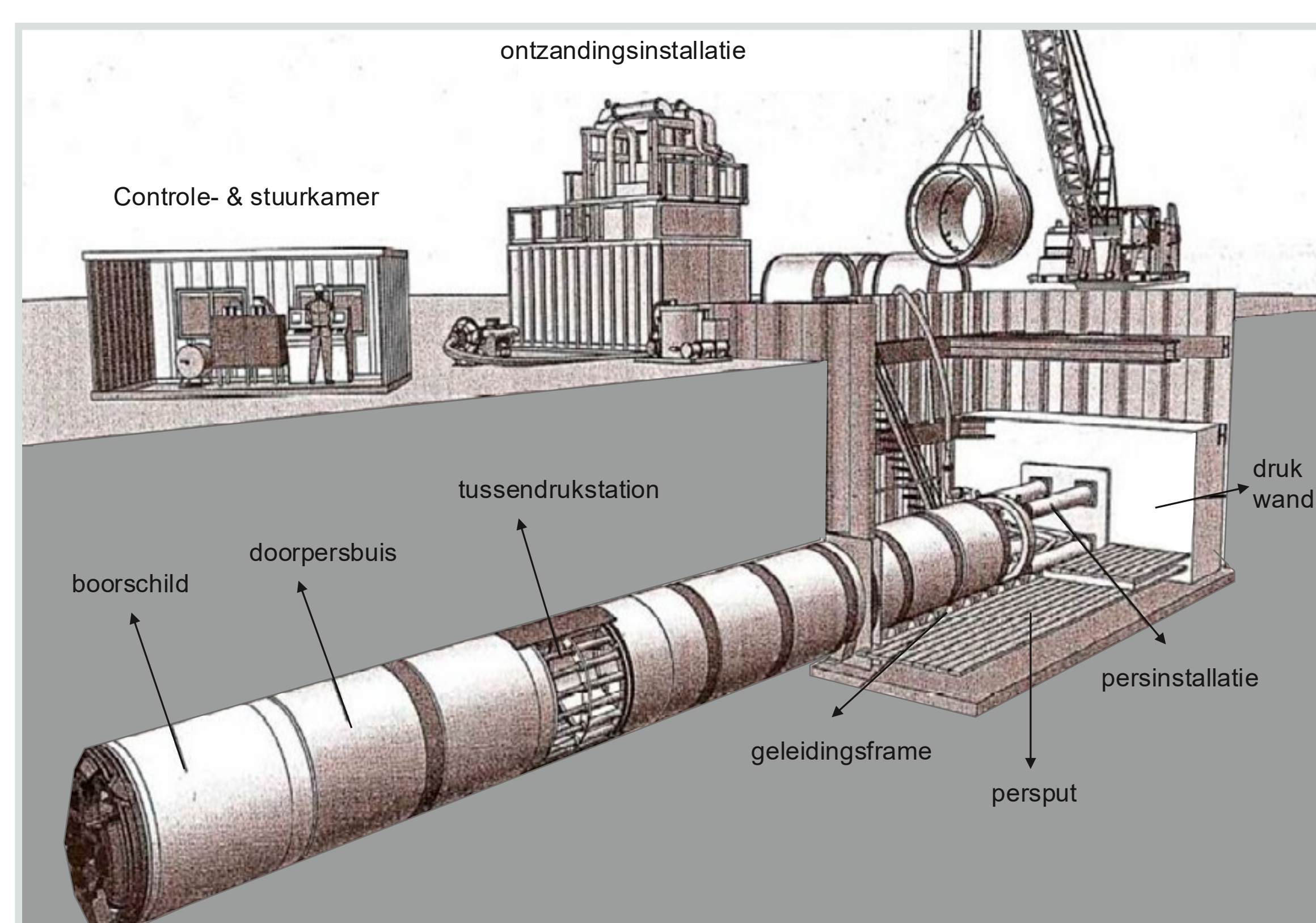
Tijdens de aanleg van de leidingstrook is tijdelijk meer ruimte nodig dan voor de leidingstrook zelf. Er zijn twee manieren waarop de leidingstrook wordt aangelegd. Na de werken wordt het terrein volledig hersteld.

AANLEG IN OPEN SLEUF

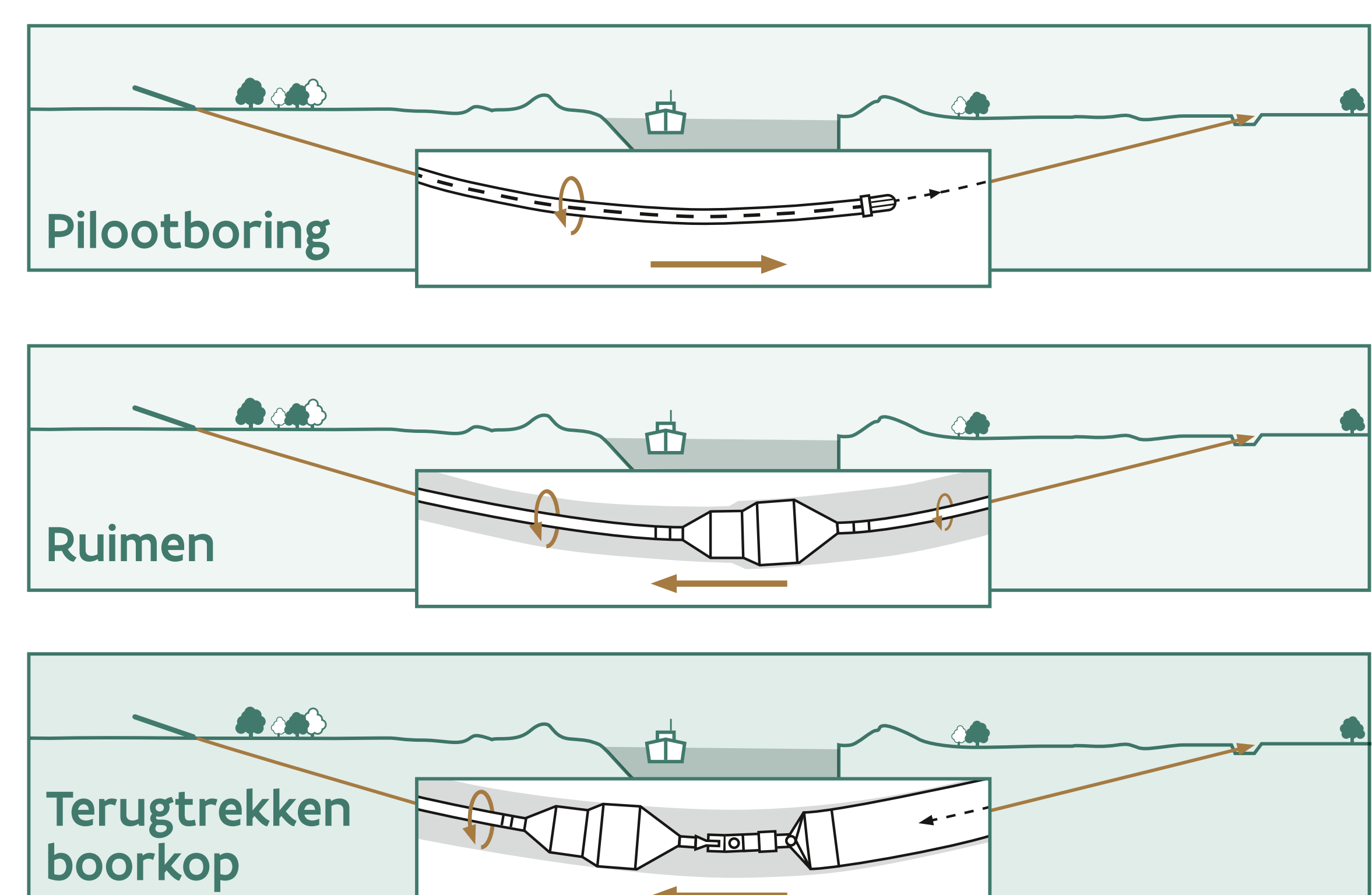

SLEUFLOZE TECHNIEK

Persing

Gestuurde boring

Vergoeding en compensaties bij aanleg leiding

Er wordt **niet voorzien in onteigening** als instrument binnen dit GRUP

Doorgang op **privé-eigendommen**:

- Erfdienstbaarheid van doorgang gelinkt aan Verklaring van Openbaar Nut en vergoeding volgens wettelijk kader
- In specifieke gevallen afspraken met eigenaars voor zakelijke rechten (erfdienstbaarheid, aankoop ...) met notariële akte en vergoeding

Vergoeding bij schade:

- Plaatsbeschrijving en volledige wederinstaatinstelling
- Vergoedingen voor exploitanten voor mogelijke minderopbrengsten (cultuur én structuurschades – volgens protocol afgesloten met landbouworganisaties)

Compensatie natuurwaarden

- Ontbossing of wijziging van beschermde vegetaties kan compensatieplichtig zijn

Verder onderzoek

De startnota bevat een voorstel van het te voeren milieuonderzoek en de onderzoeksmethodiek. Na de publieke raadpleging worden alle inspraakreacties verwerkt tot de scopingnota. Deze nota legt de inhoud en aanpak van het onderzoek vast.

ALTERNATIEVEN- EN HAALBAARHEIDSONDERZOEK

De ingesproken **tracéalternatieven** worden getoetst aan de plandoelstelling, technische uitvoerbaarheid, sectorale randvoorwaarden en de effecten op de omgeving.

PLAN-MILIEUEFFECTENRAPPORT (PLAN-MER)

Het plan-MER onderzoekt de **effecten van de leidingstrook** tijdens aanleg en exploitatie en stelt waar nodig milderende maatregelen voor.

EXTERNE VEILIGHEID

Veiligheidsaspecten van de transportleidingen, Seveso-inrichtingen, windturbines en andere risicobronnen worden **in de milieubeoordeling** onderzocht.

UITVOERING EN RUIMTELIJKE VERFIJNING

Het onderzoek bepaalt waar de strook of de aanlegtechniek **plaatselijk** moet worden **aangepast**, bijvoorbeeld bij bebouwing, natuurgebieden of complexe kruisingen.

Verder onderzoek

Milieubeoordeling

Bij de opmaak van een GRUP wordt nagegaan welke aanzienlijke effecten het plan en zijn redelijke alternatieven kunnen veroorzaken. Het resultaat wordt gerapporteerd in een plan-milieueffectenrapport (plan-MER). Het milieueffectenonderzoek gaat na hoe de bestemmingswijzigingen een relevante impact kunnen hebben in het studiegebied van het MER. Dat omvat zowel de locaties waar een bestemmingswijziging wordt beoogd als de omgeving waar een impact kan op verwacht worden.

In het milieueffectenonderzoek zullen niet alle mogelijk denkbare effecten onderzocht worden. Het onderzoek richt zich op effecten die een significant verschil kunnen betekenen in het vormgeven van het GRUP en de beslissing over het GRUP kunnen beïnvloeden.

In de startnota werd, op basis van de bestaande toestand (en gekende kwetsbaarheden) en de planingrepen een eerste selectie gemaakt van de effecten die verder onderzocht moeten worden:

Bodem

- structuur- en profielwijziging
- bodemgebruik en -geschiktheid
- bodemkwaliteit
- bodemvochtregime

Water

- structuurkwaliteit oppervlaktewater
- grondwaterkwantiteit en -kwaliteit

Biodiversiteit

- Ruimtebeslag
- Versnippering
- Hydrologie
- Waterstand
- verontreiniging en verstoring

Landschap, erfgoed en archeologie

- landschappelijke structuur
- erfgoedwaarden
- archeologie

Mens - ruimtelijke aspecten

- wisselwerking met de omgeving
- ruimtegebruik en gebruikskwaliteit

Mens - gezondheid en veiligheid

- psychosomatische effecten
- externe veiligheid

Klimaat

- Klimaatadaptatie
- klimaatmitigatie

Op basis van adviezen en inspraakreacties wordt deze eerste selectie verder op punt gesteld in de scopingnota.

Verder onderzoek

Veiligheid

- **Geen afzonderlijk ruimtelijk veiligheidsrapport:** veiligheidsaspecten worden meegenomen in het plan-MER.
- Voor een CO₂-dense-leiding wordt in het effectenonderzoek een **onderzoeksgebied tot 2.000 meter** gehanteerd.
- Het onderzoek bekijkt onder meer **woonfuncties en kwetsbare locaties, Seveso-bedrijven, windturbines, andere leidingen en spoorinfrastructuur**. Voor CO₂-dense transport wordt een kwalitatieve risicoanalyse/equivalent gebruikt om de gevolgen van een mogelijke calamiteit te evalueren.
- De voorgestelde tracés bevinden zich **binnen de consultatiezone van Seveso-bedrijven** (880 m). Hun mogelijke wisselwerking met de leidingstrook wordt kwalitatief beoordeeld.

Hoe deelnemen aan de publieke raadpleging?

Tijdens de publieke raadpleging van 13 oktober tot en met 11 december 2026 kan iedereen schriftelijk reageren op de startnota. De startnota omschrijft de doelstelling van het plan, het studiegebied, de te onderzoeken alternatieven en de aanpak van het verdere onderzoek. Er is ook een informatieve procesnota, die omschrijft de aanpak in elke fase van het proces.

ONLINE

grups.omgeving.vlaanderen.be/r/leidingstrook-opwijk-lievegem

Hier vindt u ook het inspraakformulier, een ingesproken toelichting en een contactformulier voor vragen.

OP AFSPRAAK

- **Aalst**, Administratief Centrum, Werf 9, omgeving.ro@aalst.be of 053 77 93 00
- **Berlare**, Kasteel Berlare, Portiershuis, berlare.be/afspraak-maken of 052 36 92 90
- **Dendermonde**, Administratief Centrum, Franz Courtenysstraat 11, dendermonde.be/maak-eenafspraak of 052 52 9200
- **Evergem**, Gemeentehuis, Fortune De Kokerlaan 11, evergeminfo.be of 09 216 05 50
- **Gent**, Administratief Centrum, Woodrow Wilsonplein 1, stadgent.be/baliebouwen of 09 210 10 10
- **Lebbeke**, Flor Hofmanslaan 1, gemeentebestuur@lebbeke.be of 052 46 82 00
- **Lievegem**, Huis van Lievegem, Centrumstraat 42, omgeving@lievegem.be of 09 396 23 00

- **Lochristi**, Gemeentehuis, Dorp-West 52, 09 326 88 00
- **Lokeren**, Infopunt Stadhuis Lokeren, Groentemarkt 1, 09 235 32 27
- **Opwijk**, Gemeentelijk Administratief Centrum II, Ringlaan 20, online contactformulier of 052 36 51 04
- **Zeel**, Administratief centrum, Markt 50, zele.be of 052 45 98 43
- **Departement Omgeving**, Herman Teirlinckgebouw, Havenlaan 88, 1000 Brussel via website

INSPRAAKREACTIES

- **Inspraakformulier** op de website
- **Brief afgeven** tegen ontvangstbewijs bij een van de gemeenten
- **Brief opsturen** naar Departement Omgeving (Koning Albert II-laan 15 bus 550, 1210 Brussel)

De **scopingnota** bevat de **verwerking van de inspraakreacties** en zal raadpleegbaar zijn. Wie reageert ontvangt geen individueel antwoord.

Procedure opmaak GRUP

Na de publieke raadpleging worden alle reacties verwerkt in de scopingnota en de bijhorende procesnota. Daarna worden de alternatieven verder uitgewerkt, de effecten onderzocht en een ontwerp GRUP opgesteld. Over het ontwerp GRUP volgt later een openbaar onderzoek.

